

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

CONSELL DE GOVERN

310200 *Acord del Consell de Govern de 20 de juliol de 2021 pel qual s'estableixen mesures excepcionals per contenir la pandèmia ocasionada per la COVID-19*

I

El passat dia 9 de maig va acabar l'estat d'alarma instaurat mitjançant el Reial decret 926/2020, de 24 d'octubre, i la pròrroga operada pel Reial decret 956/2020, de 3 de novembre. L'experiència adquirida en més d'un any de lluita contra la pandèmia de SARS-CoV-2 ens ha conduït a assumir que la represa de la normalitat que representa la finalització de l'efectivitat de l'estat d'alarma no pot suposar, alhora, l'abandonament radical de les mesures elementals de prevenció i contenció de la pandèmia, tot amb la finalitat d'evitar el risc de noves onades de la malaltia que obliguin de bell nou a la presa de mesures més dràstiques per contenir-la.

Escau tenir present que la declaració de situació d'emergència sanitària que va efectuar l'Organització Mundial de la Salut continua vigent i esdevé efectiva a hores d'ara i així serà, pel que fa a Espanya, fins que, d'acord amb el que disposa la Llei 2/2021, de 29 de març, de mesures urgents de prevenció, contenció i coordinació per fer front a la crisi sanitària ocasionada per la COVID-19, el Govern de l'Estat declari expressament l'acabament d'aquesta situació de crisi sanitària.

L'evolució de la lluita contra aquesta malaltia que ha pertorbat greument el desenvolupament normal de les activitats socials havia millorat manifestament al final de la passada primavera i a principis d'aquest estiu, però en el moment actual ens trobam clarament davant una nova onada, que afecta de forma primordial a la població jove de la nostra comunitat autònoma i també dels nostres visitants, malgrat l'avançament de la vacunació contra el contagi del SARS-CoV-2.

Aquesta expansió s'ha vist afavorida, per una part, per l'augment de mobilitat geogràfica i social que ha acompanyat l'inici del període estival, fet que ha donat lloc a un increment notable dels contactes socials en entorns de risc, amb un escàs seguiment de les mesures de prevenció, contribuint així a la generació d'episodis de super-disseminació de contagis. A més, aquesta situació ha coincidit amb la irrupció i expansió al territori de la variant Delta (B.1.617.2) del SARS-CoV-2, la qual és probablement més transmissible que la variant Alfa i podria relacionar-se amb una major probabilitat d'hospitalització, a més de mostrar una lleugera disminució de l'eficàcia vacunal, especialment en aquelles persones que no han rebut la pauta de vacunació completa.

A les Illes Balears, la variant Delta ha anat incrementant de forma molt significativa la seva presència en els mostreigs aleatoris, de forma que en la setmana 26 (5 a 12 de juliol) ha arribat a assolir un 85% del total de mostres analitzades.

Així doncs, resulta necessari establir novament mesures de contenció del contagi de la COVID-19, a l'empara de la Llei 2/2021, de 29 de març, com ara algunes de les mesures restrictives adoptades primer a l'empara del Reial decret que va acordar l'estat d'alarma, amb certes modificacions, almenys durant un període de quinze dies, comptadors des de la publicació d'aquest Acord.

II

Quant a la normativa estatal, l'adopció de mesures que puguin suposar la restricció de drets fonamentals o llibertats públiques es fonamenta en la Llei orgànica 3/1986, de 14 d'abril, de mesures especials en matèria de salut pública, l'article 1 de la qual preveu que, per tal de protegir la salut pública i prevenir-ne la pèrdua o el deteriorament, les autoritats sanitàries de les distintes administracions públiques poden adoptar, dins l'àmbit de les seves competències, les mesures previstes en aquesta Llei quan així ho exigeixin raons sanitàries d'urgència o necessitat. L'article 2 habilita les autoritats sanitàries competents per adoptar mesures de control quan s'apreciïn indicis racionals que permetin suposar que hi ha un perill per a la salut de la població a causa de la situació sanitària concreta d'una persona o grup de persones o per les condicions sanitàries en què es du a terme una activitat. I, per al cas concret de malalties transmissibles, l'article 3 disposa que, amb la finalitat de controlar-les, l'autoritat sanitària, a més de dur a terme les accions preventives generals, pot adoptar les mesures oportunes per al control dels malalts, de les persones que hi estiguin o hi hagin estat en contacte i del medi ambient immediat, així com les que es considerin necessàries en cas de risc de caràcter transmissible.

Així mateix, l'article 26 de la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, també preveu la possibilitat que les autoritats sanitàries puguin adoptar les mesures preventives que considerin pertinents quan hi hagi o se sospiti raonablement que hi ha un risc imminent i extraordinari per a la salut. Finalment, els articles 27.2 i 54 de la Llei 33/2011, de 4 d'octubre, general de salut pública, recullen la possible adopció de mesures per part de les autoritats sanitàries en situacions de risc per a la salut de les persones.

III

En l'àmbit autonòmic, l'article 45 de la Llei 5/2003, de 4 d'abril, de salut de les Illes Balears, estableix que corresponen al Govern de les Illes Balears la direcció superior de la política de salut, l'exercici de la potestat reglamentària, la planificació bàsica en aquesta matèria i l'establiment de les directrius corresponents. S'ha de considerar, per tant, que és l'òrgan superior col·legiat en matèria sanitària de l'Administració de les Illes Balears.

D'altra banda, l'article 51 d'aquesta Llei autonòmica, que regula les actuacions de control sanitari, estableix el deure de l'administració sanitària, en l'exercici de les seves competències, d'adoptar les mesures oportunes d'intervenció provisionals davant situacions de risc per a la salut col·lectiva, com ara les següents:

- Establir limitacions preventives de caràcter administratiu respecte de les activitats públiques o privades que, directament o indirectament, puguin tenir conseqüències negatives per a la salut.
- Establir requisits mínims i prohibicions per a l'ús i el trànsit de béns i productes quan impliquin un risc o dany per a la salut.
- Adoptar les mesures oportunes d'intervenció provisionals davant situacions de risc per a la salut col·lectiva, sense perjudici de les indemnitzacions procedents.

En la mateixa línia, l'article 49.2 de la Llei 16/2010, de 28 de desembre, de salut pública de les Illes Balears, disposa que, quan hi hagi o se sospiti raonablement que hi ha un risc imminent i extraordinari per a la salut de la població, com a conseqüència d'una situació sanitària concreta d'una persona o d'un grup de persones, es pot ordenar l'adopció de mesures preventives generals i d'intervenció, entre les quals s'inclouen les de control individual sobre la persona o el grup de persones, mitjançant una resolució motivada, pel temps necessari per a la desaparició del risc.

D'altra banda, el Decret llei 5/2021, de 7 de maig, pel qual es modifiquen la Llei 16/2010, de 28 de desembre, de salut pública de les Illes Balears, i el Decret llei 11/2020, de 10 de juliol, pel qual s'estableix un règim sancionador específic per fer front als incompliments de les disposicions dictades per pal·liar els efectes de la crisi ocasionada per la COVID-19 (BOIB núm. 60, de 08-05-2020), modifica la Llei 16/2010, de 28 de desembre, de salut pública de les Illes Balears, mitjançant la inclusió dels articles 49 bis, 49 ter, 49 quater, 49 quinquies i 49 sexies, que recullen les mesures concretes que, en situacions de pandèmia o epidèmia declarades per les autoritats competents, poden adoptar les autoritats sanitàries autonòmiques competents, com també el procediment per adoptar-les. Entre aquestes mesures hi ha mesures que comporten la limitació o la restricció de la circulació o la mobilitat en determinades franges horàries; mesures de control d'entrada a les Illes Balears, incloent-hi l'establiment de proves diagnòstiques prèvies o posteriors; restriccions a les agrupacions de persones, incloent-hi les reunions privades entre no convivents, especialment en els llocs i els espais o per mor del desenvolupament d'activitats que comportin un risc més gran de propagació de la malaltia.

IV

L'adopció de mesures que impliquen privació o restricció de la llibertat o d'un altre dret fonamental està subjecta al que disposen la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa, i la Llei orgànica 3/1986, de 14 d'abril, de mesures especials en matèria de salut pública.

La Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa, determina la competència dels jutjats i les sales contencioses administratives per a l'autorització o ratificació judicial de les mesures que les autoritats sanitàries considerin urgents i necessàries per a la salut pública i impliquin privació o restricció de la llibertat o d'un altre dret fonamental, en funció que es tracti de mesures adreçades a subjectes concrets o a col·lectivitats genèriques de persones.

V

D'acord a les dades proporcionades per el Servei d'Epidemiologia de la Direcció General de Salut Pública, les Illes Balears han sofert un fort increment en el número de casos durant la primera meitat del mes de juliol de 2021.

Globalment, la comunitat autònoma presenta una incidència acumulada a 14 dies per 100.000 habitants (IA14) en població general de 513,5, el que representa un nivell de risc molt elevat, d'acord als llindars establerts per l'avaluació de risc al document "*Actuaciones de respuesta coordinada para el control de la transmisión de COVID-19*" aprovat per el Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut. Per altra banda, en població > 65 anys l'IA14 és situa en 86,8 (risc mitjà).

A totes les illes, el nivell de risc en quant a la incidència acumulada és molt alt, amb una IA14 de 454,5 casos per 100.000 habitants a Mallorca; 1050,8 casos per 100.000 habitants a Menorca; 546,7 casos per 100.000 habitants a Eivissa; i 294,0 casos per 100.000 habitants a Formentera. La incidència acumulada a set dies també es troba en nivells de risc molt alt a totes les illes, i és de 271,4 casos per 100.000 habitants a Mallorca, 382,7 casos per 100.000 habitants a Menorca (indicant una possible moderació en la taxa de contagis a aquesta illa en els darrers dies), 354,4 casos per 100.000 habitants a Eivissa i 184,4 casos per 100.000 habitants a Formentera.

Aquestes elevades incidències no s'estan traduint en un impacte sanitari equivalent al que es va observar en anteriors onades, degut a l'efecte protector de la vacunació en una proporció important de la població (amb quasi dos terços de la població (65,3%) amb almenys una dosi i més de la meitat (51,5%) que ja ha rebut la pauta completa de vacunació. Així, en quan a la situació a nivell hospitalari, l'ocupació de llits per hospitalització per COVID-19 es troba de forma global en un nivell de risc baix, situada a 3,65%, mentre que l'ocupació de llits de cures crítiques es troba en un nivell de risc mitjà, amb un 14,56%. Malgrat això, a nivell d'illes s'aprecien diferències significatives: mentre Mallorca presenta una ocupació d'hospitalització en nivell de risc baix (3,02%), Eivissa i Menorca es troben en situació de risc mitjà (5,74 i 9,70% respectivament). A la seva vegada, l'ocupació de llits de cures crítiques es troba en situació de risc mitjà a Mallorca (14,10%) i Eivissa (12,12%), mentre que Menorca es troba en situació de risc alt (23,53%). L'evolució, malgrat ser més moderada, és clarament ascendent, amb una duplicació del número de pacients hospitalitzats a planta i a cures intensives en els darrers set dies. És necessari recordar, a més, que els màxims en els ingressos es produeixen amb un decalatge d'aproximadament catorze dies amb els màxim d'incidència, i per tant cal esperar que aquestes xifres d'ocupació continuaran incrementant-se durant les properes setmanes.

A més, l'elevat número de casos, primàriament relacionats amb l'assistència a activitats de caire lúdic-festiu i amb generació d'innombrables contactes estrets per cas detectat, està donant lloc a una situació de molt elevada pressió sobre el sistema d'atenció primària, que està dificultant la realització de les tasques de seguiment i rastreig i una adequada detecció i contenció de brots.

Per això, és imprescindible establir novament mesures restrictives de les reunions, encontres, trobades, festes i altres, tant familiars com socials, en horari nocturn.

L'experiència acumulada d'aquests darrers mesos ha fet evident el risc que suposen les activitats socials de caire lúdic-festiu associades al consum d'alcohol, on s'ha demostrat una menor adopció de les mesures de prevenció front al contagi per COVID-19, com el manteniment de la distància interpersonal o l'ús de mascareta. A més, la típica participació majoritària en aquestes activitats de persones joves, que pertanyen al segment de població que es troba iniciant el procés de vacunació en aquests moments i que, per tant, encara no es troben protegides front a la infecció, reforça la necessitat d'actuar de forma específica damunt d'aquest àmbit.

Amb tot això, davant la necessitat d'aturar la incidència durant les properes setmanes, es considera que s'han de mantenir mecanismes per limitar la vida social en horari nocturn, a les unitats de convivència. Aquesta mesura, que basa la seva efectivitat, principalment, en una reducció en el número de contactes socials que es donarien en situacions de risc extrem de contagi, implica una menor afectació a nivell social o econòmic que altres actuacions dirigides a restringir de forma més generalitzada àmbits d'activitat que impliquen un menor grau de risc relatiu.

VI

Per tot el que s'ha exposat en els apartats anteriors, mitjançant aquest Acord, i a l'empara de les lleis esmentades en els apartats II i III, es pretén establir una mesura excepcional per contenir la pandèmia ocasionada per la COVID-19 i que han de vigir durant el període estiuenc i a partir de la publicació d'aquest Acord, que implica establir les condicions per a les reunions socials i familiars, d'acord amb els paràmetres següents:

Quan la incidència acumulada a catorze dies a l'illa sigui superior a 350 casos per 100.000 habitants i la pressió hospitalària sigui superior al 5% en relació a llits de cures crítiques per COVID-19 o del 2% en relació a llits d'hospitalització per COVID-19, no es permetran reunions socials o familiars de persones, en l'horari comprès entre les 02.00 i les 6.00, excepte que es tracti de persones convivents.

Quan la incidència acumulada a catorze dies a l'illa sigui superior a 450 casos per 100.000 habitants i la pressió hospitalària sigui superior al 10% en relació a llits de cures crítiques per COVID-19 o del 5% en relació a llits d'hospitalització per COVID-19, no es permetran reunions socials o familiars de persones, en l'horari comprès entre les 01.00 i les 6.00, excepte que es tracti de persones convivents.

Així mateix, es considera necessari prorrogar les mesures que se contenen a l'Acord del Consell de Govern de 14 de juny de 2021 pel qual s'estableix la mesura excepcional de control a l'entrada de persones a les Illes Balears, procedents de la resta de comunitats autònomes i de les ciutats de Ceuta i Melilla, per prevenir i contenir la pandèmia ocasionada per la COVID-19 durant part del mes de juny i tot el mes de juliol de 2021, per fer-les efectives fins el dia 15 de setembre d'enguany.

Amb aquestes mesures, la pretensió del Govern de les Illes Balears és, en primer lloc, salvar vides —hem aconseguit ser un dels territoris europeus amb menys mortalitat—, contenir la pandèmia i aconseguir davallar la incidència del virus, protegir les persones més vulnerables, tenint en compte que es preveu que durant el període de vigència d'aquestes mesures s'aconseguirà que la major part de les persones majors de 16 anys hagin completat la vacunació.

Per tot això, el Consell de Govern, com a responsable màxim de la política sanitària a les Illes Balears, a proposta de la consellera de Salut i Consum, en la sessió de 20 de juliol de 2021, adoptà entre d'altres, l'Acord següent:

Primer
Objecte

Aquest Acord té per objecte establir mesures temporals i excepcionals per raó de salut pública per a la contenció de la COVID-19, a l'empara de la Llei orgànica 3/1986, de 14 d'abril, de mesures especials en matèria de salut pública; de la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, de la Llei 5/2003, de 4 d'abril, de salut de les Illes Balears, i de la Llei 33/2011, de 4 d'octubre, general de salut pública, modificada pel Decret llei 5/2021, de 7 de maig, pel qual es modifiquen la Llei 16/2010, de 28 de desembre, de salut pública de les Illes Balears, i el Decret llei 11/2020, de 10 de juliol, pel qual s'estableix un règim sancionador específic per fer front als incompliments de les disposicions dictades per pal·liar els efectes de la crisi ocasionada per la COVID-19.

Segon

Condicions en què es poden dur a terme les reunions i trobades familiars i socials, en horari nocturn

Durant el període de vigència d'aquest Acord, les reunions i trobades familiars i socials, en horari nocturn, s'han de sotmetre a les condicions següents:

Quan la incidència acumulada a catorze dies a l'illa sigui superior a 350 casos per 100.000 habitants i la pressió hospitalària sigui superior al 5% en relació a llits de cures crítiques per COVID-19 o del 2% en relació a llits d'hospitalització per COVID-19, no es permetran reunions socials o familiars de persones, en l'horari comprès entre les 02.00 i les 6.00, excepte que es tracti de persones convivents.

Quan la incidència acumulada a catorze dies a l'illa sigui superior a 450 casos per 100.000 habitants i la pressió hospitalària sigui superior al 10% en relació a llits de cures crítiques per COVID-19 o del 5% en relació a llits d'hospitalització per COVID-19, no es permetran reunions socials o familiars de persones, en l'horari comprès entre les 01.00 i les 6.00, excepte que es tracti de persones convivents.

Als efectes del que es preveu a l'apartat anterior, es consideren persones convivents aquelles que ocupen un mateix habitatge o allotjament.

Als efectes del càlcul de la pressió hospitalària per a l'illa de Formentera, s'atendrà als indicadors hospitalaris de l'Àrea de Salut d'Eivissa i Formentera.

Tercer

Incidència acumulada i pressió hospitalària a les Illes Balears

A l'illa de Mallorca, actualment la incidència acumulada a catorze dies és de 454,5 casos per 100.000 habitants i la pressió hospitalària és del 14,10% en llits de cures crítiques per COVID-19 i del 3,02% en llits d'hospitalització per COVID-19; conseqüentment i inicialment li és d'aplicació la limitació establerta a l'apartat segon 1.b) d'aquest acord.

A l'illa de Menorca, actualment la incidència acumulada a catorze dies és de 1050,8 casos per 100.000 habitants i la pressió hospitalària és del 23,53% en llits de cures crítiques per COVID-19 i del 9,70% en llits d'hospitalització per COVID-19; conseqüentment i inicialment li és d'aplicació la limitació establerta a l'apartat segon 1.b) d'aquest acord.

A l'illa d'Eivissa, actualment la incidència acumulada a catorze dies és de 546,7 casos per 100.000 habitants i la pressió hospitalària és del 12,12% en llits de cures crítiques per COVID-19 i del 5,74% en llits d'hospitalització per COVID-19; conseqüentment i inicialment li és d'aplicació la limitació establerta a l'apartat segon 1.b) d'aquest acord.

A l'illa de Formentera, actualment la incidència acumulada a catorze dies és de 294,0 casos per 100.000 habitants i la pressió hospitalària és del 12,12% en llits de cures crítiques per COVID-19 i del 5,74% en llits d'hospitalització per COVID-19; conseqüentment i inicialment no li és d'aplicació cap de les limitacions establertes a l'apartat segon 1.

Mitjançant un resolució de la consellera de Salut i Consum, es farà pública, quinzenalment, la situació de la incidència acumulada i de la pressió hospitalària de cada illa i, conseqüentment, l'aplicació de les mesures que corresponen en cada cas.

Quart

Pròrroga de les mesures de control a l'entrada de persones a les Illes Balears, procedents de la resta de comunitats autònomes i de les ciutats de Ceuta i Melilla

Les mesures que se contenen a l'Acord del Consell de Govern de 14 de juny de 2021 pel qual s'estableix la mesura excepcional de control a l'entrada de persones a les Illes Balears, procedents de la resta de comunitats autònomes i de les ciutats de Ceuta i Melilla, per prevenir i contenir la pandèmia ocasionada per la COVID-19 durant part del mes de juny i tot el mes de juliol de 2021, queden prorrogades fins el dia 15 de setembre d'enguany.

Cinquè
Règim sancionador

Els incompliments individualitzats del que disposa aquest Acord poden ser constitutius d'una infracció administrativa d'acord amb el Decret llei 11/2020, de 10 de juliol, pel qual s'estableix un règim sancionador específic per fer front als incompliments de les disposicions dictades per pal·liar els efectes de la crisi ocasionada per la COVID-19.

Sisè
Notificacions

Aquest Acord s'ha de notificar a la Delegació del Govern a les Illes Balears, als operadors portuaris i aeroportuaris de les Illes Balears, com també a la direcció operativa del Pla Territorial de Protecció Civil de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears (PLATERBAL) per a la transició cap a una nova normalitat derivada de la situació d'emergència de salut pública ocasionada per la COVID-19, a fi d'establir els controls i les mesures pertinents per garantir-ne l'efectivitat.

Setè
Autorització de les mesures

Instar l'Advocacia de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears a presentar aquest Acord davant la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears, perquè autoritzi o ratifiqui les mesures que s'hi contenen, a l'efecte que estableix l'article 10.8 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Vuitè
Interposició de recursos

Contra aquest Acord, que exhaureix la via administrativa, es pot interposar un recurs potestatiu de reposició davant el mateix òrgan que el dicta, en el termini d'un mes comptador des que es publiqui, d'acord amb els articles 123 i 124 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, o, alternativament, un recurs contenciós administratiu davant la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears, en el termini de dos mesos comptadors des que es publiqui, de conformitat amb els articles 10.1 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Novè
Publicació i efectes

Una vegada autoritzades pel Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears, s'han de publicar les mesures que conté aquest Acord en el Butlletí Oficial de les Illes Balears.

Aquest Acord esdevé efectiu a partir de la publicació i manté la vigència durant un mes.

Palma, 20 de juliol de 2021

La secretària del Consell de Govern
Mercedes Garrido Rodríguez

